

**Ministerieel besluit houdende bescherming als monument van de parochiekerk
St.-Amandus met historische kerkhofsite te Oosterzele**

DE VLAAMSE MINISTER VAN BESTUURSZAKEN, BINNENLANDS BESTUUR,
INBURGERING, TOERISME EN VLAAMSE RAND

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, I, 7;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006, 27 maart 2009 en 11 mei 2012;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2009 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 24 juli 2009, 4 december 2009, 6 juli 2010, 7 juli 2010, 24 september 2010, 19 november 2010, 13 mei 2011, 10 juni 2011, 9 september 2011 en 14 oktober 2011;

Gelet op het ministerieel besluit van 12 maart 2012 houdende vaststelling van een ontwerp van lijst van als monument te beschermen parochiekerk St.-Amandus met historische kerkhofsite te Oosterzele;

Gelet op de behandeling van de uitgebrachte adviezen en ingediende bezwaren door Onroerend Erfgoed Oost-Vlaanderen op datum van 4 oktober 2012, zoals voorgelegd aan de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen;

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 4 oktober 2012,

BESLUIT:

Artikel 1. Wordt beschermd, met inbegrip van de cultuurgooderen die er integrerend deel van uitmaken, zoals opgesomd in de lijst als bijlage bij dit besluit, overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006, 27 maart 2009 en 11 mei 2012:

Wegens de historische en de artistieke en de sociaal-culturele waarde:

- als monument

parochiekerk St.-Amandus met historische kerkhofsite, gelegen te

OOSTERZELE (MOORTSELE), Sint-Antoniusplein 8

bekend ten kadaster:

OOSTERZELE, 4e afdeling, sectie A, perceelnummers 358B,359B

zoals afgebakend op bijgevoegd plan

Art. 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

Historische waarde:

De kerksite met oorspronkelijk ovaal omringend kerkhof gaat vermoedelijk terug tot de vroeg middeleeuwse periode. Ook de patroonheilige St.-Amandus laat een vroeg middeleeuwse stichting vermoeden door de Gentse St.-Baafsabdij.

Historische, in casu architectuurhistorische waarde:

Architectuurhistorisch is de huidige St.-Amanduskerk een representatief voorbeeld en een interessant materieel getuige van een historisch gegroeide parochiekerk die haar bouwgeschiedenis duidelijk laat aflezen. De oudste delen in het huidige kerkgebouw klimmen op tot de 13de eeuw, namelijk het polygonale koor en de zuidelijke transeptarm, opgetrokken uit Balegemse zandsteen in vroeg gotische stijl. Het noordelijk transept en de hoge spitsboogvensters van het koor en de zuidelijke transeptarm met laat gotische tracering dateren uit de 16de eeuw terwijl de nieuwe westgevel met toren en de zijbeuken in sobere baksteenbouw duidelijk de neogotische bouwphase van 1875 naar plannen van de Gentse architect August Van Assche aangeven. Het behoud van het 18de-eeuwse stucgewelf en een deel van het meubilair getuigt van het respect van de architect-restaurateur voor de kwalitatief uitvoering ervan.

Artistieke waarde:

Voor de fraaie gepleisterde overwelling van het interieur in rococostijl is nog zeer authentiek bewaard en getuigt van een artistieke kwaliteit. Het in stucwerk aangebrachte jaartal 1764, de rocailleconsoles onder de versierde gordelbogen, de decoratie rond de sleutels van de fijne kruisribgewelven en de centrale medaillons in stralenkrans met Maria- en Christusmonogram en duif in reliëf zijn kenmerkend voor de rococostijl. De behouden 18de-eeuwse portiekaltaren in gemarmerd hout, de eikenhouten biechtstoelen en koorgestoelten kwalitatieve voorbeelden van kerkmeubilair in rococostijl. Het gebeeldhouwde retabel van het hoofdaltaar, het figuratieve glasraam en de talrijke heiligenbeelden op sokkel zijn representatief voor de laat 19de-eeuwse neogotische stijlrichting en behoren tot de vernieuwde kerk door architect Van Assche in 1875.

Sociaal-culturele waarde:

De parochiekerk met omliggend kerkhof als uitdrukking van een cultuurhistorische en maatschappelijke ontwikkeling, namelijk de beleving van de christelijke cultuur en de dodencultus in de Vlaanderen, speelde een belangrijke rol in de ontwikkeling van het dorp en de lokale kerkgeschiedenis. De parochiekerk heeft binnen de ruimtelijke context van het dorp een beeldbepalende rol en een belangrijke bakenfunctie.

Het oorlogsgedenkteken als materiële getuige van het herdenken van een collectief trauma, aangebracht tegen de voorgevel van de kerk, geeft een extra sociaal-culturele waarde aan het gebouw en de site.

Art. 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 23 juni 2006, 5 juni 2009 en 4 december 2009 en 10 juni 2011 (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994, 22 augustus 2006, 18 september 2009, 11 januari 2010 en 2 augustus 2011).

Brussel,

30 JAN. 2013

Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering,
Toerisme en Vlaamse Rand

Geert BOURGEOIS